

การประเมินความสำเร็จและการสังเคราะห์รูปแบบการดำเนินงานโครงการรณรงค์ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อำเภอ TO BE NUMBER ONE ต้นแบบ จังหวัดขอนแก่น

EVALUATION OF SUCCESS AND SYNTHESIS OF OPERATIONAL MODEL FOR DRUG PREVENTION AND CONTROL CAMPAIGN: TO BE NUMBER ONE Model Districts in Khon Kaen Province

สุกัญญา สุรารักษ์ *

Sukanya Surarak *

บทคัดย่อ

ปัญหายาเสพติดยังคงเป็นปัญหาสำคัญของประเทศไทย โดยข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด รายงานว่า ในปี พ.ศ. 2567 มีผู้เข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติดมากกว่า 213,024 ราย และกลุ่มผู้ใช้สารเสพติดส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่นและวัยแรงงาน ซึ่งปัญหาดังกล่าวยังส่งผลกระทบต่อระบบสุขภาพ เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศอย่างต่อเนื่อง การดำเนินโครงการ TO BE NUMBER ONE เป็นนโยบายระดับชาติที่มุ่งส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยการพัฒนาวัยรุ่นและสร้างเครือข่ายความร่วมมือในระดับพื้นที่ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความสำเร็จและสังเคราะห์รูปแบบการดำเนินงานโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอำเภอ TO BE NUMBER ONE ต้นแบบ จังหวัดขอนแก่น การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงประเมินผลโดยใช้กรอบแนวคิด CIPP Model กลุ่มตัวอย่างจำนวน 92 คน คัดเลือกแบบเจาะจงจากผู้มีบทบาทในการดำเนินงานโครงการ เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยตามกรอบแนวคิด CIPP Model โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.58, S.D. = 0.56) โดยด้านสภาพแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.65) รองลงมาคือด้านกระบวนการ (4.64) ด้านผลผลิต (4.63) และด้านปัจจัยนำเข้า (4.38) ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณพบว่า ปัจจัยด้านกระบวนการ ($B = 0.563, p < 0.001$) และด้านสภาพแวดล้อม ($B = 0.434, p < 0.001$) มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่ด้านปัจจัยนำเข้าไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ ($B = -0.059, p = 0.447$) โมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของความสำเร็จได้ร้อยละ 83.5

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ความสำเร็จของอำเภอ TO BE NUMBER ONE ต้นแบบ จังหวัดขอนแก่น เกิดจากการบูรณาการของบริบท นโยบาย ทรัพยากร และกระบวนการดำเนินงาน โดยเฉพาะกระบวนการมีส่วนร่วมของเครือข่ายและการพัฒนาวัยรุ่นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมการพัฒนาระบบการมีส่วนร่วมและการบริหารจัดการโครงการอย่างเป็นระบบ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความยั่งยืนของการดำเนินงานในพื้นที่

คำสำคัญ: TO BE NUMBER ONE, การประเมินโครงการ, CIPP Model, การป้องกันยาเสพติด

* สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น

* Khon Kaen Provincial Public Health Office, Thailand

Corresponding author: Sukanya Surarak

Email: Nasukanya2521@gmail.com

Received 12/03/2026

Revised 14/03/2026

Accepted 25/06/2026

ABSTRACT

Drug abuse remains a major public health and social problem in Thailand. According to the Office of the Narcotics Control Board, more than 213,024 individuals received drug treatment services in 2024, with most substance users being adolescents and working-age adults. This issue continues to adversely affect the country's healthcare system, economy, and society. The TO BE NUMBER ONE Project is a national initiative aimed at preventing and addressing drug abuse through youth development and the establishment of collaborative networks at the community level. This study aimed to evaluate the success of the Drug Prevention and Solution Campaign Project and to synthesize its operational model in TO BE NUMBER ONE model districts in Khon Kaen Province. An evaluation research design based on the Context, Input, Process, and Product (CIPP) Model was employed. A total of 92 participants who were actively involved in project implementation were purposively selected. Data were collected using a structured five-point Likert scale questionnaire and analyzed using descriptive statistics and multiple linear regression analysis.

The findings revealed that the overall implementation factors based on the CIPP Model were at the highest level (Mean = 4.58, SD = 0.56). Among the four dimensions, the context dimension demonstrated the highest mean score (Mean = 4.65), followed by process (Mean = 4.64), product (Mean = 4.63), and input (Mean = 4.38). Multiple linear regression analysis indicated that the process factor ($B = 0.563, p < 0.001$) and the context factor ($B = 0.434, p < 0.001$) significantly influenced project success, whereas the input factor showed no statistically significant association ($B = -0.059, p = 0.447$). The regression model explained 83.5% of the variance in project success.

The findings indicate that the success of TO BE NUMBER ONE model districts in Khon Kaen Province results from the integration of supportive contextual factors, effective policies, adequate resources, and systematic implementation processes. In particular, collaborative network participation and continuous youth development were identified as the key mechanisms contributing to project success. Therefore, relevant organizations should strengthen participatory management processes and systematic project administration to enhance the effectiveness and sustainability of TO BE NUMBER ONE implementation.

Keywords: TO BE NUMBER ONE, Program Evaluation, CIPP Model, Drug Prevention

ภูมิหลังและเหตุผล

ปัญหาการใช้สารเสพติดในกลุ่มเยาวชนยังคงเป็นปัญหาสำคัญของระบบสาธารณสุขและสังคมไทย โดยข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด รายงานว่า ในปี พ.ศ. 2567 มีผู้เข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติดมากกว่า 213,024 ราย¹ การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจึงเป็นนโยบายสำคัญของภาครัฐ โครงการ TO BE NUMBER ONE เป็นโครงการระดับชาติที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจแก่เยาวชน ส่งเสริมการใช้เวลาว่างอย่างสร้างสรรค์ และพัฒนาศักยภาพผู้นำเยาวชนในระดับพื้นที่

จังหวัดขอนแก่นเป็นจังหวัดที่ดำเนินโครงการ TO BE NUMBER ONE อย่างต่อเนื่อง และมีการพัฒนาการดำเนินงานจนมีอำเภอต้นแบบหลายแห่ง โดยผลการดำเนินงานประจำปี พ.ศ. 2567 แสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าในการขับเคลื่อนโครงการในระดับจังหวัด² อย่างไรก็ตาม ยังขาดการศึกษาวิเคราะห์เชิงระบบเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงาน การป้องกันยาเสพติดในเยาวชนที่มีประสิทธิภาพควรดำเนินการควบคู่กับการสร้างเสริมสุขภาพ การพัฒนาทักษะชีวิต และการสร้างการมีส่วนร่วมของครอบครัว โรงเรียน และชุมชน เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมและลดปัจจัยเสี่ยงของเยาวชน³

การประเมินโครงการตามกรอบแนวคิด CIPP Model ซึ่งประกอบด้วย Context, Input, Process และ Product เป็นแนวทางที่สามารถอธิบายกลไกความสำเร็จของโครงการได้อย่างครอบคลุม งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE อำเภอต้นแบบ จังหวัดขอนแก่น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานโยบายและขยายผลในพื้นที่อื่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินระดับปัจจัยด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ของโครงการ TO BE NUMBER ONE ต้นแบบ จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน โครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อำเภอ TO BE NUMBER ONE ต้นแบบจังหวัดขอนแก่น
3. เพื่อสังเคราะห์รูปแบบการดำเนินงานที่นำไปสู่ความสำเร็จ ของโครงการ TO BE NUMBER ONE ในอำเภอต้นแบบ จังหวัดขอนแก่น

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงประเมินผล (Evaluation Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความสำเร็จและสังเคราะห์รูปแบบการดำเนินงานโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอำเภอ TO BE NUMBER ONE ต้นแบบ จังหวัดขอนแก่น โดยใช้กรอบแนวคิด CIPP Model^{4,5} ประกอบด้วย ด้านสภาพแวดล้อม (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Product)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากการวิจัยนี้มุ่งเน้นการศึกษาศักยภาพความสำเร็จในเชิงลึกจากผู้ที่มีประสบการณ์และมีบทบาทสำคัญโดยตรง ผู้วิจัยจึงเลือกใช้วิธี การเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็น ผู้รู้จริง สามารถให้ข้อมูลเชิงลึกได้ โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะให้ข้อมูลไว้ดังนี้

1. เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมการวิจัย (Inclusion Criteria)

- 1.1 เป็นผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องโดยตรงกับการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE ในพื้นที่อำเภอต้นแบบ 4 แห่งของจังหวัดขอนแก่น (อำเภอกระนวน, อำเภอเมืองขอนแก่น, อำเภอคำชะโนด, หรืออำเภอชุมแพ)
- 1.2 มีประสบการณ์ในการดำเนินงานหรือมีส่วนร่วมกับโครงการฯ อย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลา ไม่น้อยกว่า 2 ปี
- 1.3 มีบทบาทหลักอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้ คณะกรรมการที่ปรึกษาโครงการระดับอำเภอ อำเภอละ 3 คน, ผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ระดับอำเภอหรือเทียบเท่า) อำเภอละ 5 คน, เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานหลักที่รับผิดชอบโครงการโดยตรง อำเภอละ 5 คน, ภาควิชาที่รับผิดชอบสำคัญในการสนับสนุนโครงการ อำเภอละ 5 คนและ แกนนำเยาวชนของชมรม TO BE NUMBER ONE อำเภอละ 5 คน รวมทุกกลุ่มจำนวน 23 คน ในอำเภอต้นแบบ 4 อำเภอ รวมทั้งสิ้น 92 คน
- 1.4 มีความเต็มใจและสามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการได้ทั้งในเชิงลึกและภาพรวม
- 1.5 สามารถสื่อสารและทำความเข้าใจภาษาไทยได้เป็นอย่างดี

2. เกณฑ์การคัดออกจากกรวิจัย (Exclusion Criteria)

- 2.1 เป็นผู้ที่เคยมีส่วนร่วมกับการโครงการฯ แต่ปัจจุบันไม่ได้มีบทบาทหรือความเกี่ยวข้องกับการโครงการแล้วเป็นเวลานานกว่า 1 ปี
- 2.2 เป็นสมาชิกทั่วไปของชมรมที่ไม่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหรือบริหารจัดการโครงการ
- 2.3 เป็นผู้ที่ไม่สมัครใจหรือไม่ยินยอมให้ข้อมูลตามกระบวนการพิทักษ์สิทธิของอาสาสมัครในการวิจัย
- 2.4 มีภาวะป่วยทางกายหรือทางจิตที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการให้ข้อมูลหรือไม่สามารถทำการสื่อสารที่ซับซ้อนได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบแนวคิด CIPP Model แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และส่วนที่ 2 แบบประเมินปัจจัยตามกรอบ CIPP Model จำนวน 31 ข้อ ใช้มาตราวัดประมาณค่า 5 ระดับของ Likert⁶

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ และนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง จากนั้นวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)⁷ ได้ค่าเท่ากับ 0.934 แสดงว่าเครื่องมือมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับดีมาก

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มเป้าหมายที่ยินยอมเข้าร่วมการวิจัยในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม 2569 ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณในครั้งนี้ เป็น แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีกรอบแนวคิด CIPP Model เป็นแนวทางหลักในการออกแบบ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามข้อมูลประชากรของผู้ตอบ ได้แก่ เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, อำเภอที่สังกัด, บทบาทหลักในโครงการ, และระยะเวลาประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการโครงการ จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE เป็นแบบสอบถามชนิดมาตรวัดประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert's 5-Point Scale) เพื่อวัดระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ตามกรอบแนวคิด CIPP Model ได้แก่

1. ด้านสภาวะแวดล้อม (Context) จำนวน 7 ข้อ
2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) จำนวน 8 ข้อ
3. ด้านกระบวนการ (Process) จำนวน 8 ข้อ
4. ด้านผลผลิต (Product) จำนวน 8 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานโครงการวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้น (Multiple Linear Regression)^๖ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น เลขที่ REC680099 ลงวันที่ 18 ธันวาคม 2568 และผู้เข้าร่วมการวิจัยได้รับการชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการวิจัย และสิทธิในการถอนตัวจากการวิจัยได้ตลอดเวลา โดยข้อมูลที่ได้อาจถูกเก็บเป็นความลับและใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น

ผลการศึกษา

การนำเสนอผลการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ (1) ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (2) ระดับปัจจัยตามกรอบแนวคิด CIPP Model^๗ และ (3) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานโครงการ

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 92 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุอยู่ในช่วงวัยทำงาน มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป และส่วนใหญ่มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE มากกว่า 1 ปี สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีบทบาทในการดำเนินงานและมีประสบการณ์เกี่ยวกับโครงการในระดับหนึ่ง

ตารางที่ 1 จำนวน ร้อยละ ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	32	34.8
	หญิง	60	65.2
อายุ (ปี)	14 – 30	31	33.7
	31 – 48	32	34.8
	49 ขึ้นไป	29	31.5

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ค่าเฉลี่ย (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)	37.5 (15.2)	
ค่ามัธยฐาน (ควอไทล์ที่ 1, ควอไทล์ที่ 3)	40.5 (14 , 51.5)	
ระดับการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	15	16.3
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	12	13.0
อนุปริญญา / ปวส.	5	5.4
ปริญญาตรี	27	29.4
สูงกว่าปริญญาตรี	33	35.9
สังกัดอำเภอ		
อำเภอกระนวน	23	25.0
อำเภอเมืองขอนแก่น	23	25.0
อำเภอคำสูง	23	25.0
อำเภอชุมแพ	23	25.0
บทบาทหลักในโครงการ TO BE NUMBER ONE		
แกนนำเยาวชนในชมรม TO BE NUMBER ONE	25	27.2
เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน/ผู้รับผิดชอบโครงการหลัก	20	21.7
ภาคีเครือข่าย	18	19.6
ผู้บริหารหน่วยงาน	14	15.2
คณะกรรมการที่ปรึกษาโครงการระดับอำเภอ	15	16.3
ประสบการณ์เกี่ยวข้องกับโครงการ TO BE NUMBER ONE (ปี)		
2 – 6	73	79.4
7-13	16	17.4
14 ปีขึ้นไป	3	3.2
ค่าเฉลี่ย (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)	4.8 (3.5)	
ค่ามัธยฐาน (ควอไทล์ที่ 1, ควอไทล์ที่ 3)	4 (1 , 5.5)	

2. ระดับปัจจัยตามกรอบแนวคิด CIPP Model

2.1 ด้านสภาพแวดล้อม (Context)

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.65, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ภาพลักษณ์ที่ดีของโครงการ TO BE NUMBER ONE ที่ทำให้เยาวชนรู้สึกสนใจและอยากเข้าร่วม (Mean = 4.75, S.D. = 0.46) รองลงมาคือ การบูรณาการโครงการเข้ากับแผนยุทธศาสตร์ด้านเยาวชนและยาเสพติดของ จังหวัด/หน่วยงาน (Mean = 4.68, S.D. = 0.57) และนโยบายและการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง (เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด , นายอำเภอ) มีความชัดเจนและต่อเนื่อง (Mean = 4.64, S.D. = 0.67)

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม จำแนกรายข้อ

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1. นโยบายและการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง (เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด, นายอำเภอ) มีความชัดเจนและต่อเนื่อง	4.64	0.67	มากที่สุด
2. วัตถุประสงค์ของโครงการที่ตั้งไว้มีความชัดเจน เป็นรูปธรรม และสามารถวัดผลได้	4.59	0.70	มากที่สุด
3. กิจกรรมของโครงการสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของเยาวชนในพื้นที่	4.64	0.64	มากที่สุด
4. การยอมรับและการสนับสนุนจากผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง และคนในพื้นที่	4.60	0.68	มากที่สุด
5. การบูรณาการโครงการเข้ากับแผนยุทธศาสตร์ด้านเยาวชนและยาเสพติดของจังหวัด/หน่วยงาน	4.68	0.57	มากที่สุด
6. ภาพลักษณ์ที่ดีของโครงการ TO BE NUMBER ONE ที่ทำให้เยาวชนรู้สึกสนใจและอยากเข้าร่วม	4.75	0.46	มากที่สุด
7. สภาพสังคมและวัฒนธรรมในพื้นที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเยาวชน	4.64	0.58	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.65	0.52	มากที่สุด

2.2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.38, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ คณะทำงาน/แกนนำที่ปรึกษา มีความรู้ความสามารถ ความเสียสละ และความทุ่มเทในการทำงาน (Mean = 4.58, S.D. = 0.56) รองลงมาคือ การมีองค์ความรู้ คู่มือ หรือแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในการดำเนินงาน (Mean = 4.54, S.D. = 0.60) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ งบประมาณที่ได้รับมีความเพียงพอและได้รับการจัดสรรอย่างเหมาะสมกับกิจกรรม (Mean = 3.57, S.D. = 0.83) อย่างไรก็ตาม ค่าเฉลี่ยโดยรวมยังอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านปัจจัยนำเข้า

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1. งบประมาณที่ได้รับมีความเพียงพอและได้รับการจัดสรรอย่างเหมาะสมกับกิจกรรม	3.57	0.83	มาก
2. คณะทำงาน/แกนนำที่ปรึกษา มีความรู้ความสามารถ ความเสียสละ และความทุ่มเทในการทำงาน	4.58	0.56	มากที่สุด
3. แผนการดำเนินงาน (Action Plan) มีความชัดเจน เหมาะสมกับบริบท และปฏิบัติได้จริง	4.54	0.65	มากที่สุด
4. บุคลากรและเจ้าหน้าที่พี่เลี้ยง (Mentor) ที่ให้การสนับสนุนและให้คำปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ	4.53	0.72	มากที่สุด

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
5. สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และสถานที่ที่ทันสมัยและเอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ	4.27	0.89	มากที่สุด
6. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการร่วมวางแผนและออกแบบกิจกรรมต่างๆ ของชมรม	4.47	0.72	มากที่สุด
7. ช่องทางการสื่อสารและการประสานงานระหว่างคณะทำงานและสมาชิกที่มีประสิทธิภาพ	4.54	0.60	มากที่สุด
8. การมีองค์ความรู้ คู่่มือ หรือแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในการดำเนินงาน	4.55	0.64	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.38	0.56	มากที่สุด

2.3 ด้านกระบวนการ (Process)

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านกระบวนการ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.64, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การดำเนินงานของ "ศูนย์เพื่อนใจ TO BE NUMBER ONE (TO BE NUMBER ONE Friend Corner)" ที่เป็นมิตร ปลอดภัย และเข้าถึงได้ง่าย (Mean = 4.72, S.D. = 0.54) รองลงมาคือ ระบบการให้คำปรึกษาและดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกันแบบ "เพื่อนช่วยเพื่อน" มีความเข้มแข็ง (Mean = 4.67, S.D. = 0.56) กิจกรรมการรณรงค์ปลูกจิตสำนึกและสร้างกระแส (เช่น เติมนรณรงค์) สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ดี (Mean = 4.65, S.D. = 0.60) และกระบวนการคัดเลือกและพัฒนาศักยภาพแกนนำ (TO BE IDOL) มีความโปร่งใสและยุติธรรม (Mean = 4.65, S.D. = 0.56)

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านกระบวนการ

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1. กิจกรรมการรณรงค์ปลูกจิตสำนึกและสร้างกระแส (เช่น เติมนรณรงค์) สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ดี	4.65	0.60	มากที่สุด
2. กิจกรรมเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน (เช่น ค่าย, อบรมทักษะ, กีฬา, ดนตรี) มีความน่าสนใจ สร้างสรรค์ และสนุกสนาน	4.61	0.69	มากที่สุด
3. การดำเนินงานของ "ศูนย์เพื่อนใจ TO BE NUMBER ONE (TO BE NUMBER ONE Friend Corner)" ที่เป็นมิตร ปลอดภัย และเข้าถึงได้ง่าย	4.72	0.54	มากที่สุด
4. กระบวนการสร้างและพัฒนาเครือข่ายกับชมรมหรือหน่วยงานอื่นๆ ทั้งภายในและภายนอก	4.61	0.63	มากที่สุด
5. การเปิดโอกาสให้สมาชิกได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่ (กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก)	4.64	0.60	มากที่สุด
6. การติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมเพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ	4.61	0.66	มากที่สุด

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
7. ระบบการให้คำปรึกษาและดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกันแบบ "เพื่อนช่วยเพื่อน" มีความเข้มแข็ง	4.67	0.56	มากที่สุด
8. กระบวนการคัดเลือกและพัฒนาศักยภาพแกนนำ (TO BE IDOL) มีความโปร่งใสและยุติธรรม	4.65	0.56	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.64	0.54	มากที่สุด

2.4 ด้านผลผลิต (Product)

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านผลผลิต พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.63, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สมาชิกมีความภาคภูมิใจในตนเอง (Self-esteem) และเห็นคุณค่าของตนเองมากขึ้น (Mean = 4.71, S.D. = 0.54) รองลงมาคือ เกิดเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันปัญหา ยาเสพติด (Mean = 4.68, S.D. = 0.55) โครงการสามารถสร้างแกนนำเยาวชนรุ่นใหม่ที่มีภาวะผู้นำและเป็นแบบอย่างที่ดีได้ (Mean = 4.63, S.D. = 0.61) และประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ (Mean = 4.63, S.D. = 0.57)

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านผลผลิต

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1. สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติด เพิ่มขึ้น	4.61	0.59	มากที่สุด
2. สมาชิกเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในเชิงบวก เช่น การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	4.60	0.63	มากที่สุด
3. สมาชิกมีความภาคภูมิใจในตนเอง (Self-esteem) และเห็นคุณค่าของตนเองมากขึ้น	4.71	0.54	มากที่สุด
4. โครงการสามารถสร้างแกนนำเยาวชนรุ่นใหม่ที่มีภาวะผู้นำและเป็นแบบอย่างที่ดีได้	4.63	0.61	มากที่สุด
5. ชมรม/โครงการเป็นที่ยอมรับและได้รับคำชื่นชมจากโรงเรียน ชุมชน และสังคม	4.62	0.63	มากที่สุด
6. โครงการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์หลักที่ตั้งไว้ได้สำเร็จ	4.58	0.71	มากที่สุด
7. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.63	0.57	มากที่สุด
8. เกิดเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็งและยั่งยืนในการป้องกันปัญหา ยาเสพติด	4.68	0.55	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.63	0.52	มากที่สุด

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานโครงการ

สถิติโดยแบบจำลองสามารถอธิบายความแปรปรวนของความสำเร็จของโครงการได้ร้อยละ 83.5 (Adjusted $R^2 = 0.835$) ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้น (Multiple Linear Regression) พบว่า ปัจจัยด้านกระบวนการมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานโครงการมากที่สุด ($B = 0.563$, $p < 0.001$) รองลงมาคือปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ($B = 0.434$, $p < 0.001$) ซึ่งมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่ปัจจัยด้านปัจจัยนำเข้าไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($B = -0.059$, $p = 0.447$)

ตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานโครงการ

ด้าน	B	S.E.	t	p-value	95% CI
ด้านสภาพแวดล้อม (Context)	0.434	0.093	4.666	<0.001*	0.249 – 0.618
ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	-0.059	0.077	-0.763	0.447	-0.211 – 0.094
ด้านกระบวนการ (Process)	0.563	0.074	7.649	<0.001*	0.417 - 0.710
ค่าคงที่ (Constant)	0.256	0.210	1.219	0.226	-0.161 – 0.673

$R^2 = 0.835$, Adjusted $R^2 = 0.83$, $F = 148.60$, $p\text{-value} < 0.001$, Durbin-Watson = 1.666

ข้อสรุป

การวิจัยเรื่อง การประเมินความสำเร็จและการสังเคราะห์รูปแบบการดำเนินงานโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อำเภอ TO BE NUMBER ONE ต้นแบบ จังหวัดขอนแก่น มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความสำเร็จของการดำเนินงานโครงการและศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานตามกรอบแนวคิด CIPP Model

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยตามกรอบแนวคิด CIPP Model โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสภาพแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านปัจจัยนำเข้า

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) พบว่า ปัจจัยด้านกระบวนการมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานโครงการมากที่สุด ($B = 0.563$, $p < 0.001$) รองลงมาคือปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ($B = 0.434$, $p < 0.001$) ซึ่งมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่ปัจจัยด้านปัจจัยนำเข้าไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ โดยแบบจำลองสามารถอธิบายความแปรปรวนของความสำเร็จของการดำเนินงานโครงการได้ร้อยละ 83.5 (Adjusted $R^2 = 0.835$) ในการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผู้วิจัยกำหนดให้ตัวแปรด้านผลผลิต (Product) เป็นตัวแปรตาม เพื่อสะท้อนความสำเร็จของการดำเนินงานโครงการ ตามกรอบแนวคิด CIPP Model ขณะที่ตัวแปรด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า และกระบวนการ เป็นตัวแปรอิสระ โดยผลการวิเคราะห์พบว่า ค่า S.E. ของตัวแปรด้านกระบวนการมีค่าเท่ากับ 0.074

ผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่า ความสำเร็จของการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE ในพื้นที่อำเภอต้นแบบ จังหวัดขอนแก่น เกิดจากการบูรณาการของปัจจัยด้านบริบท ทรัพยากร และกระบวนการดำเนินงาน โดยเฉพาะกระบวนการดำเนินงานที่เน้นการมีส่วนร่วมของเครือข่ายและการพัฒนาเยาวชนอย่างต่อเนื่อง

วิจารณ์ผล

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ปัจจัยด้านกระบวนการ (Process) และด้านสภาพแวดล้อม (Context) มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสามารถอภิปรายผลโดยเปรียบเทียบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

ปัจจัยด้านกระบวนการ (Process) มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานโครงการมากที่สุด ($B = 0.563, p < 0.001$) แสดงให้เห็นว่าการดำเนินกิจกรรม การบริหารจัดการโครงการ และการมีส่วนร่วมของเครือข่ายในพื้นที่ เป็นกลไกสำคัญที่ทำให้โครงการบรรลุผลสำเร็จ ทั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของชลติดา อุดมรักษาสกุล¹⁰ ที่พบว่ากระบวนการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE ประกอบด้วยขั้นตอนที่เป็นระบบ เช่น การกำหนดนโยบาย การวางแผน การดำเนินงาน และการประเมินผล ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของความสำเร็จของโครงการ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของสุรวีร์ ชัยชนะ¹¹ ที่ระบุว่ากระบวนการดำเนินงาน เช่น การวางแผน การประสานงาน และการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง รวมถึงภาวะผู้นำและทีมงานที่เข้มแข็ง เป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จในระดับประเทศ อีกทั้งยังสอดคล้องกับการศึกษาของปรานี ธิอาสนา¹² ที่พบว่าการดำเนินงานโดยชุมชนมีส่วนร่วมและการพัฒนากระบวนการอย่างต่อเนื่องสามารถเพิ่มประสิทธิภาพของโครงการ และทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ยั่งยืนในพื้นที่

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม (Context) มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($B = 0.434, p < 0.001$) สะท้อนให้เห็นว่าการสนับสนุนจากผู้บริหาร นโยบายของหน่วยงาน และบริบททางสังคมในพื้นที่ มีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกิตติมา ก้านจักร และประจักร บัวผัน¹³ ที่พบว่าการสนับสนุนจากองค์กรและนโยบายเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถพยากรณ์ความสำเร็จของการดำเนินงานโครงการได้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับรายงานการประเมินผลของกรมสุขภาพจิตและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่พบว่าการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับจังหวัด เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้บริหารสถานศึกษา มีผลต่อความต่อเนื่องและความเข้มแข็งของการดำเนินงานโครงการในพื้นที่อย่างชัดเจน รวมถึงการศึกษาของภานุพันธ์ ไพฑูรย์ และสิทธิชัย ไสสม¹⁴ ที่พบว่าการสนับสนุนจากผู้บริหารและการบูรณาการเครือข่ายเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยผลักดันโครงการสู่ความเป็นเลิศในระดับประเทศ

ในขณะที่ปัจจัยด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($B = -0.059, p = 0.447$) อาจอธิบายได้ว่า แม้ทรัพยากร เช่น งบประมาณ บุคลากร หรือวัสดุอุปกรณ์ จะเป็นองค์ประกอบสำคัญในการดำเนินงาน แต่เพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะทำให้โครงการประสบความสำเร็จ หากขาดกระบวนการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและบริบทที่เอื้อต่อการดำเนินงาน ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับหลายการศึกษา เช่น สุรวีร์ ชัยชนะ ที่พบว่าปัญหาด้านงบประมาณและทรัพยากรยังคงมีอยู่ แต่ความสำเร็จของโครงการขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำและการจัดการมากกว่า และยังสอดคล้องกับการศึกษาของภานุพันธ์ ไพฑูรย์ และสิทธิชัย ไสสม ที่พบว่าถึงแม้จะมีข้อจำกัดด้านทรัพยากร แต่การบริหารจัดการที่ดีและการมีเครือข่ายที่เข้มแข็งสามารถทำให้โครงการประสบความสำเร็จได้

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ความสำเร็จของอำเภอ TO BE NUMBER ONE ต้นแบบ จังหวัดขอนแก่น เกิดจากการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐ สถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาชน และเครือข่ายเยาวชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการมีส่วนร่วมของ Cohen และ Uphoff¹⁵ ที่อธิบายว่าความสำเร็จของการพัฒนาชุมชนจะเกิดขึ้นเมื่อประชาชนและภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงาน การรับผลประโยชน์ และการประเมินผล

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ กิตติมา ก้านจักร และคณะ¹⁶ ที่พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชน ครอบครัว อาสาสมัครสาธารณสุข และหน่วยงานภาคีเครือข่าย เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้การดูแลผู้ป่วยยาเสพติดมีความต่อเนื่อง ลดการขาดการติดตาม และส่งเสริมการฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการศึกษาทั้งสองเรื่องสะท้อนให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของเครือข่ายในระดับพื้นที่เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสร้างความยั่งยืนของการดำเนินงาน และสามารถยกระดับผลลัพธ์ของโครงการได้อย่างเป็นรูปธรรม

โดยสรุป ผลการวิจัยครั้งนี้ยืนยันว่า ความสำเร็จของการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE ไม่ได้ขึ้นอยู่กับทรัพยากรเพียงอย่างเดียว แต่เกิดจากการบูรณาการของบริบทที่เอื้ออำนวยและกระบวนการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของเครือข่ายและการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องในหลายพื้นที่ และสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนากลไกการดำเนินงานเชิงระบบเพื่อความยั่งยืนของโครงการในระยะยาว

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการพัฒนากระบวนการดำเนินงานของโครงการ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของเยาวชนและเครือข่ายในชุมชน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของการดำเนินงานโครงการในระยะยาว
2. ควรส่งเสริมบทบาทของผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนนโยบายและทรัพยากรที่จำเป็นต่อการดำเนินงานโครงการ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อความสำเร็จของโครงการ
3. ควรพัฒนาระบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
4. สำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป ควรศึกษาในพื้นที่อื่นหรือเปรียบเทียบระหว่างพื้นที่ที่เป็นอำเภอต้นแบบและพื้นที่ทั่วไป เพื่อให้ได้องค์ความรู้ที่สามารถนำไปใช้พัฒนาแนวทางการดำเนินงานโครงการในระดับจังหวัดหรือระดับประเทศได้อย่างเหมาะสม

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่อำเภอ TO BE NUMBER ONE ต้นแบบ จังหวัดขอนแก่น ที่ให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งขอขอบคุณคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ที่ได้พิจารณาและให้คำแนะนำในการดำเนินงานวิจัย เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามหลักจริยธรรมในการวิจัยในมนุษย์

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณหน่วยงานและเครือข่ายที่ร่วมขับเคลื่อนโครงการ TO BE NUMBER ONE ในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ตลอดจนผู้เข้าร่วมการวิจัยทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ซึ่งมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของการศึกษาครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. รายงานสถานการณ์ยาเสพติดของประเทศไทย [อินเทอร์เน็ต] 2567 [อ้างเมื่อ 1 ธันวาคม 2568] จาก: <https://ncmc.moph.go.th/home/index/dash>

2. สำนักงานโครงการ TO BE NUMBER ONE. **คู่มือการดำเนินงานโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด TO BE NUMBER ONE ในทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี ฉบับปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2560.** นนทบุรี: กรมสุขภาพจิต; 2560.
3. คณะกรรมการบริหารเครือข่ายองค์กรวิชาการสารเสพติดและศูนย์วิทยาการเสพติด มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล. **รายงานผลการสำรวจครัวเรือนเพื่อคาดประมาณจำนวนประชากรผู้ใช้สารเสพติดของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2567.** กรุงเทพฯ: บริษัท จรัสสินทวงศ์การพิมพ์ จำกัด. 2567.
4. Stufflebeam DL, Zhang G. **The CIPP evaluation model: How to evaluate for improvement and accountability.** New York: Guilford Press; 2017.
5. Stufflebeam DL. **CIPP evaluation model checklist** [Internet] 2007 [cited 2026 Jun 23]. Available from: https://wmich.edu/sites/default/files/attachments/u350/2014/cippchecklist_mar07.pdf
6. Likert R. A technique for the measurement of attitudes. **Arch Psychol** 1932; 22(140): 1–55.
7. Cronbach LJ. Coefficient alpha and the internal structure of tests. **Psychometrika** 1951; 16(3): 297–334.
8. Hair JF Jr, Black WC, Babin BJ, Anderson RE. **Multivariate data analysis.** 8th ed. Andover: Cengage Learning; 2019.
9. กษิตศิ ใจผาวัง. แนวทางการประยุกต์ใช้ CIPP Model เพื่อวัดความยั่งยืนของวิสาหกิจชุมชนที่มีการใช้กลยุทธ์เศรษฐกิจสร้างสรรค์. **วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย** 2561;13(2):60-84.
10. ชลติตา อุดมรักษาสกุล. รูปแบบการบริหารจัดการชมรม TO BE NUMBER ONE จังหวัดเพชรบูรณ์. **วารสารสหวิชาการเพื่อสุขภาพ** 2564; 3(1): 15-28.
11. สุรวีร์ ชัยชนะ. ปัจจัยแห่งความสำเร็จของ TO BE NUMBER ONE ระดับเพชร. **วารสารการวิจัยกาสะลองคำ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย** 2562; 13(1): 45-57.
12. ปราณี ถิอาสนา. การพัฒนารูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด TO BE NUMBER ONE โดยชุมชนมีส่วนร่วม บ้านนาบกเขื่อน จังหวัดมหาสารคาม. **วารสารสาธารณสุข จังหวัดมหาสารคาม** 2566; 8(15): 143-155.
13. กิตติมา ก้านจักร, ประจักษ์ บัวผัน. การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโครงการ TO BE NUMBER ONE ของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE จังหวัดขอนแก่น. **วารสารวิจัย มข.(ฉบับบัณฑิตศึกษา)** 2556; 13(2): 133-144.
14. ภาณุพันธ์ ไพฑูรย์, ลิทธิชัย ไสสม. การพัฒนารูปแบบการขับเคลื่อนชมรม TO BE NUMBER ONE จังหวัดพะเยาสู่ความเป็นเลิศในระดับประเทศ. **วารสารการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมล้านนา** 2569; 16(1): 14-28.
15. Cohen JM, Uphoff NT. Participation's place in rural development: Seeking clarity through specificity. **World Development.** 1980; 8(3): 213-235.

16. กิตติมา ก้านจักร, วาสนา ทิพลีศ, ณรงค์ชัย เด็กศิริ. การพัฒนารูปแบบการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ป่วยยาเสพติด โดยความร่วมมือของชุมชนต้นแบบ (ชุมชนล้อมรั้ว) แบบบูรณาการ จังหวัดขอนแก่น. **วารสารวิจัยและพัฒนา ระบบสุขภาพ** 2569; 19(1): 243-256.